

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **B. M.**, zastoupené JUDr. Richardem Třeštíkem, advokátem se sídlem v Ústí nad Labem, Masarykova 43, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2004 č. j. 48 Az 163/2004 – 20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 13. 10. 2004 č. j. 48 Az 163/2004 – 20 zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále i „stěžovatelka“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2004 č. j. OAM-1357/VL-18-ZA05-2004, kterým nebyl žalobkyni udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a zároveň bylo rozhodnuto, že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V odůvodnění rozsudku Krajský soud v Praze shrnul dosavadní právní a skutková zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že žalovaný správní orgán dospěl k odpovídajícímu závěru, že žalobkyně nebyla v zemi původu pronásledována za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Dle názoru soudu žalobkyně v průběhu správního

řízení nesdělila žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla být shledána existence odůvodněného strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů. Žalobkyně uváděné problémy se soukromými osobami a jejich jednání nelze považovat za pronásledování ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu. Žalobkyně napadla i výrok o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu, krajský soud k této námitce uvedl, že udělení humanitárního azylu přichází v úvahu ve výjimečných případech, a na jeho udělení není právní nárok. Správní orgán o udělení humanitárního azylu rozhoduje na základě správního uvážení a jeho rozhodnutí přezkoumává soud podle ustanovení § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen "s. ř. s.") pouze v omezeném rozsahu, jen z hlediska překročení mezí či jeho zneužití. Ani jedna z uvedených možností však dle názoru krajského soudu ze spisů nevyplývá.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Praze podala žalobkyně včas kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatelka tvrdí, že krajský soud nesprávně posoudil otázku, nakolik jsou v případě žalobkyně splněny podmínky pro udělení azylu uvedené v § 12 písm. b) zákona o azylu, a že se nedostatečně zabýval otázkou možnosti udělení azylu z humanitárních důvodů. Žalovanému správnímu orgánu stěžovatelka vytýká, že z odůvodnění jeho rozhodnutí není zřejmé, jakými úvahami se při vážení možnosti udělení humanitárního azylu řídil, a považuje za zcela nedostačující, že žalovaný se k neudělení humanitárního azylu vyjádřil pouze jednou větou. Stěžovatelka navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala žádost o udělení azylu dne 26. 3. 2004, kdy uvedla, že vlast opustila 23. 9. 2003 kvůli potížím se členy sekty Svědci Jehovovi. Stěžovatelka popsala, jak se seznámila se členy této sekty, jak ji později navštěvovali a požadovali po ní peníze, které jim odmítala dát, proto ji také napadli, když se obrátila na policii, ta jí nevěřila. Stěžovatelka uvedla, že o azyl v České republice žádá, aby si zde legalizovala pobyt, chce zde žít a pracovat, není a nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani jiné organizace. V pohovoru k žádosti o udělení azylu dne 13. 5. 2004 stěžovatelka podrobněji vylíčila potíže se členy sekty Svědci Jehovovi, které ji provázely na Ukrajině, a přisvědčila, že jiné problémy ve vlasti neměla. Na otázku, proč požádala o azyl v České republice až po šesti měsících pobytu, stěžovatelka odpověděla, že o azylu nevěděla, teprve když obdržela správní vyhoštění a řekla policistům, že se nemůže vrátit domů, poradili jí, aby požádala o azyl. Stěžovatelka dále uvedla, že do podání žádosti o azyl zde pracovala bez pracovního povolení, přičemž si byla vědoma svého protiprávního chování, ale na vyřízení pracovního víza neměla dostatek peněz.

Součástí správního spisu jsou také Informace o Ukrajině Ministerstva zahraničních věcí České republiky z let 2003 a 2004, Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2003 na Ukrajině Ministerstva zahraničí Spojených států amerických a informace o Ukrajině z databáze České tiskové kanceláře.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických

názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (ustanovení § 14 zákona o azylu).

Stěžovatelka se v kasační stížnosti dovolává ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a to konkrétně právní otázky, zda jsou v jejím případě splněny podmínky pro udělení azylu uvedené v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, případně v ustanovení § 14 zákona o azylu. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že po posouzení situace v zemi původu stěžovatelky a především s přihlédnutím k jí uváděným skutečnostem nevyšlo najevo, že by stěžovatelka mohla mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, když stěžovatelka po celou dobu řízení o udělení azylu popisovala jen problémy, které jí byly způsobeny jednáním soukromých osob, přičemž takové pronásledování soukromými osobami nespadá pod ochranu azylového zákona. Nelze také opomenout, že stěžovatelka v České republice nejdříve pobývala na základě turistického víza, nelegálně zde pracovala, a teprve po obdržení rozhodnutí o správním vyhoštění podala žádost o udělení azylu, přičemž uvedla, že si zde chce legalizovat pobyt. Je tedy zřejmé, že stěžovatelka byla k podání žádosti o udělení azylu v České republice vedena důvody azylově irelevantními, které nelze podřadit ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, a že žalovaný nikterak nepochybil, když jí azyl neudělil, a krajský soud správně vyslovil s jeho rozhodnutím souhlas.

Co se týče možnosti udělení humanitárního azylu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu, jehož smyslem je možnost daná správnímu orgánu zareagovat jak na případy předvídatelné jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), tak i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Okolnosti svědčící pro poskytnutí humanitárního azylu pak správní orgán posuzuje na základě volné úvahy, přičemž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou připomíná, že samotné správní rozhodnutí týkající se humanitárního azylu podléhá přezkumu soudu pouze v tomu směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. V daném případě se stěžovatelka v řízení o udělení azylu u žalovaného poskytnutí azylu dle § 14 zákona o azylu nedomáhala a žalovaný tuto možnost vážil proto jen z obecného hlediska, když vycházel z tvrzení o důvodech azylu a z posouzení osobní situace stěžovatelky a poměrů v její vlasti. Výsledek posouzení pak žalovaný sice stručně, ale dostačujícím způsobem vyjádřil v odůvodnění svého rozhodnutí.

Vzhledem ke shora uvedenému neshledal Nejvyšší správní soud uplatněný důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. oprávněným, a kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Na závěr Nejvyšší správní soud upozorňuje, že právní institut azylu nelze směřovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Jelikož stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. ledna 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu